

OCAK-MART 2021 • SAYI:1

ekoloji

- TAHRİP EDİLEN TABİAT
- BIAŁOWIEŻA ORMANI
- POLONEZKÖY
- ŁAZIENKI PARKI
- VARŞOVA ÜNİVERSİTESİ BOTANİK BAHÇESİ
- DÜNYANIN EN İNCE BİNASI
- ANTİOKSİDANLAR

ekoloji

Aşağıdaki doğal ve çevresel konularda makaleler yayınlıyoruz:

Çevre ve çevre kirliliği hakkında bilinçlendirme ve duyarlılık

Tabii, çevresel ve kültürel değerler hakkında bilgiler

Çevreyi kirletmeyen enerjiler ve teknolojiler

Çevre kirliliğinin önlenmesi hakkında yazılar

İsraf ve aşırı tüketimin zararları

Sağlıklı yaşam için gerekenler

Yayın Kurulu, dergiye gönderilen yazıların amaçlarımıza ve

kapsamımıza uygun olduğuna kanaat getirirse, çalışmanın

değerlendirilmesi için makaleniz hakemlere gönderilecektir.

Açık erişimli bir dergiyiz; tüm makalelere erişmek, indirmek,

paylaşmak ve kaynak göstererek kullanmak ücretsizdir.

Yayınlanan makalelere ücret ödemiyoruz.

Editör: Prof. Dr. Zafer Ayvaz

E-mail: editor@ekolojionline.com

Web: <https://www.ekolojionline.com>

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Kamil Seyrek(Almanya)

Prof. Dr. Hüseyin Padem(Romanya)

Yard. Doç. Dr. Muavviz Ayvaz(Kanada)

Polonezköy

Varşova Üniversitesi
Botanik Bahçesi

Serbest Radikallerle
Savaşan Antioksidanlar

İÇİNDEKİLER

6 Tahrip Edilen Tabiat

Bize emanet edilen her şey gibi, bu mücessem kitaba, bu muhteşem meşhere de yazık ettik.

14 Zofia Rizi Anı Evi

Polonezköy'ün en eski evlerinden biri olan Zofia Rizi Anı Evi'nde Polonezköy ve Rizi ailesiyle ilgili fotoğraflar ve dokümanlar sergilenmektedir.

21 Dünyanın En İnce Binası

En dar noktası 92 cm, en geniş noktası yaklaşık 152 cm olan Keret Evi, dünyanın en ince evlerinden biri olma özelliğini taşıyor.

23 Varşova'da ünlülerin durağı: Plac Narutowicza

Polonya'nın seçimle işbaşına gelen ilk Cumhurbaşkanı Gabriel Narutowicz trajik bir biçimde sadece 5 gün görev yapabildi.

Editörden

Kainattaki en müstesna varlık olması hasebiyle insanoğlunun hak ve sorumlulukları da üst düzeydedir. İslam dinine göre temel insan hakları arasında zikredilen hayatın, aklın, malın ve neslin korunması hususlarından her birisi çevre ile sıkı sıkıya alakalıdır. Sağlıklı bir çevre olmadan insanın hayatını, ruh sağlığını ve neslini düzgün biçimde devam ettirmesi, sahip olduğu mal varlıklarını koruyup geliştirmesi mümkün değildir. İnsan eli değmediği müddetçe mükemmel bir ekolojik dengenin hükümferma olduğu evrende, ne yazık ki aşırı tüketim, sorumsuzca kirletme ve doğal varlıkların tahribatı sonucunda dünyamız artık sağlıklı olarak yaşanması zor bir hale gelmiştir. Bu olumsuzluğu oluşturan insanoğlunun, çıkış yolunu ve yöntemini bulup uygulaması için önünde az bir zaman kalmıştır. Yoksa geri dönülemez noktaya ulaştıktan sonra iş işten geçecek ve gelecek nesilleri çevresel felaketin kucağına atmış olacağız.

Çevrenin korunması için, tabiattaki varlıkların tanıtılması, bunların arasındaki mükemmel ilişki ve yardımlaşmanın anlaşılması, ekolojik dengeyi bozan faaliyetlerin bilinmesi gerekir. Çevresel konulardaki bilgilendirme işi ailede başlar, okulda devam eder, kamuoyu bilincinin gelişmiş olduğu toplumlarda basın-yayın ve STK'larla güçlendirilir. Çevre bilincinin yüksek olduğu ülkelerde çevre dergileri önemli bir fonksiyon icra eder. Bu dergiler çevreyi ve tabiatı tanıtır, korumacılığı teşvik eder.

Türkiye'de geçtiğimiz çeyrek asır boyunca ilmi, popüler ve teknik alanda farklı ekoloji ve çevre dergileri yayınlayan, uluslararası tanınırlığı ve saygınlığı bulunan ÇEVKOR VAKFI faaliyet göstermişti. Birçok ilmi kurum yanında bu çevreci vakfın da maalesef kapısına kilit vuruldu. Ülkenin ve dünyamızın çevresine hizmetten başka hiçbir düşüncesi olmayan vakıf yöneticilerinin pek çoğu soruşturma geçirdi, tutuklandı. Çevreci olarak ilmi ve akademik hayatlarına devam etme imkanları ellerinden alındı. Bunlardan bazıları yurtdışına çıktı. İmkan bulanlar batının gelişmiş üniversitelerinde araştırmalarına ve yayınlarına devam ettiler.

Elinizde olan bu yeni dergi, işte bu çeyrek asırlık birikimin devamı, büyük ekoloji ağacının yenilenen bir sürgünüdür. Sizlere bu kez Polonya'dan sesleniyor. Bilmediğimiz birçok çevresel ve kültürel zenginliği tanıtmayı, sağlıklı yaşamın sırlarını açıklamayı hedefliyor. İlginiz devam ettiği sürece, ekoloji dergisi yine büyümeye devam edecek ve tabiatı koruma konusunda üstüne düşen görevi yerine getirecek.

Gayret bizlerden, yardım kainatın yegane sahibinden!

Ekoloji Dergisi nasıl çalındı?

1991 yılında İzmir’de bir grup genç akademisyen Çevre Araştırma ve Koruma Vakfını kurmuştu. Aynı yıldan başlamak üzere Ekoloji dergisi yayınlanmaya başlandı. Bilimsel ağırlıklı olan bu dergiye ilaveten ilerleyen yıllar içinde genel kamuoyuna hitap eden “Ekoloji magazin” ve sanayiye hitap eden “Ekoloji teknik” dergileri de yayın hayatına başladı. 2016 yılında KHK ile kapatılmalarına kadar bu yayınlar aralıksız olarak 25 yıl devam etti. İlmi bir dergi olan Ekoloji, Türkiye’nin çevre konusunda tek bilimsel dergisi olarak “SCI Expanded” kapsamına alınmıştı. Atıf sayısını gösteren “ Impact Factor”(IF) değeri 1’in üzerindeydi. Bu açıdan Türkiye dışından birçok yazar Ekoloji’ye makale göndermeye başlamıştı. Türkiye’de Ekoloji’den başka bilimsel çevre dergisi yoktu. TÜBİTAK’ın bile bağımsız bir çevre dergisi bulunmuyordu, Üniversiteler Arası Kurul kararıyla, derginin Editörü olarak bana ve makalesi yayınlanan kişilere bilimsel destek ödülü olarak para ödenmeye başlanmıştı. 25 yıllık bu başarı öyküsüne 2016 yılında son verildi.

Aradan zaman geçtikten sonra internet araştırması yaparken aynı adla 3 yayın tespit ettim. Ekoloji’nin benzer adresler üzerinden sahtelerinin yayınlandığı gördüm. Birincisinde sahtekarlar, “ekolojidergisi.com” adresi üzerinden, dergimizin sahibini, yayın kurulu üyelerini, hatta Editörünü değiştirmeden, bütün geçmiş sayılarını da yükleyerek, dergiyi kendileri üzerinden 3 yıl devam ettirmişler. Ekoloji’ye yazı gönderenler, derginin Çevre Araştırma ve Koruma Vakfı tarafından yayınlandığını zannetmekteydi. Çünkü dergimizin web sitesi aynen kopyalanmıştı. Sadece adresteki “tr” uzantısı çıkarılmıştı. Logomuzdaki ÇEVKOR yazısını İngilizcesiyle değiştirerek FEPR yazmışlar. Ben yine Editör olarak gözüktüyorum, E-mail adresimdeki “tr” uzantısını çıkarıp, haberleşmeyi editör@ekolojidergisi.com adresi üzerinden yapmışlar. Yazı gönderenler, benimle haberleştiklerini sanıyorlardı. Sahteciler sadece web üzerinden yayın yapmışlar. Biz Ekoloji’yi basılı olarak 98. Sayıya kadar yayınlamıştık. Sahteciler 3 sene içinde 108. Sayıya kadar gelmişler. İş öyle abartmışlar ki 106. Sayı 2114 sayfa, 107.sayı 6016 sayfa, 108. Sayı ise 2760 sayfalık dijital dergi olmuş. Halbuki biz en fazla 100 sayfa basıyorduk. Sanırım paralı yayın yaptılar ve bu hırsızlıktan epey para kazandılar. Yayın yapanların çoğunlukla Çinli olmaları, sahtekarların da Çinli olduğunu düşündürüyor. 2019 sonunda bir veda yazısı yazarak yayına son vermişler. Ancak eski yazılar dergi adresinde halen mevcut bulunuyor.

İkinci sahte dergi “ekolojidergisi.us” adresinde bulunuyordu. Bu da Ekoloji’nin adını kullanıyordu. Derginin sahibi olarak Vakfın kısaltılmış adı olan ÇEVKOR adını kullanıyordu. Yayıncı olarak Bizim vakfımız ile ODTÜ görünüyordu. Editör olarak 2014’te ölen bir Profesörü göstermişlerdi. E-mail olarak publisher@ekolojidergisi.us adresini kullanmışlar. Şu anda bu dergiyi web’ten kaldırmışlar. Üçüncü dergi “ekolojymagazine.com” adresini kullanıyordu. O da şu anda erişime kapatılmış.

Gerçek yayıncıları olarak bundan böyle ekoloji dergisini web ortamında devam ettireceğiz.

Tahrip Edilen Tabiat

FETHULLAH GÜLEN

Rahmeti Sonsuz tarafından yaratılıp insanoğlunun tenezzüh, müşâhede ve mütalâasına sunulan bu muhteşem kitap, bu büyüleyen meşher, ne acıdır ki bugün, bir çöp yığını kadar dahi önemsenmemekte ve ihtimam görmemektedir. Önemsenme ve ihtimam görme şöyle dursun, dört yandan çölleştirme, mezbeleliğe çevirme taarruzları karşısında sarsık, perişan ve lime limedir.

Bugün artık, emir ve iradenin muhteşem bir arşı olan hava, ifritten bir duman ve kahırla dalgalanan bir girdap.. Hakk'ın, hayat ve lütuf kaynağı olan sular, tehlike ile çağlayan birer seylap ve hayata kapalı birer zift kanalı; Rahmeti Sonsuz'un ihsan ve keremini, hazinedarlık planında temsil eden toprak, bini bereketi akıp gitmiş bir çorak, kuvve-i inbâtiyesi kaybolmuş bir çöl ve ekolojik dengesi bozulmuş bir ölüm ülkesi gibi...

Bize emanet edilen her şey gibi, bu mücessem kitaba, bu muhteşem meşhere de yazık ettik. Yazık ettik çölleştirdiğimiz ovaya-obaya.. yazık ettik kirlettiğimiz denize-çaya.. yazık ettik toprağa-havaya.. ve yazık ettik içinde yaşanılmaz hâle getirdiğimiz ormana, bağa, bahçeye... Daha doğrusu Cennet'e benzeyen bu güzel dünyayı Cehennem'e çevirmekle yazık ettik kendi kendimize..!

Şayet insanlar, nizamını bozup kirl ettikleri bu dünyayı, yeniden imar edip eski güzellik ve ihtişamına ulaştırmazlarsa, bu güzel dünyanın Nuh Tufanı gibi hâdiselerle enkaz yığınları hâlinde başımızdan aşağı dökülmesi kaçınılmaz olacaktır(1).

TABIİ AFETLER BİZE NE SÖYLER?

Allah insanı kâinatla, kâinatı da insanla alâkalı olarak yaratmıştır. Fakat O, icraatını hep sebepler perdesi arkasında gerçekleştirmektedir. Tıpkı insanın davranışlarında olduğu gibi.. Üstad bu hakikate şu veciz ifadesiyle işaret buyururlar:

“İzzet ve azamet ister ki, esbap, perdedâr-ı dest-i kudret ola aklın nazarında; tevhid ve celâl ister ki, esbap, ellerini çeksinler tesir-i hakikîden...” Demek ki kâinatta cereyan eden hemen her şey bir sebeple meydana gelmektedir. Evet, insanı sürekli sebepler yönlendirir.. yönlendirir ama, perde gerisinde her şeyi kudretiyle yaratan, hikmetiyle evirip çeviren Allah (celle celâluhu) vardır.

Bu kısa girişten sonra, soruda kastedilen hususa geçelim: Bunun bir gerçek olduğu hepimizin malumudur. Hem de yalnız Türkiye’de değil, dünyanın dört bir bucağında; meselâ, Meksika’da, Bangladeş’te, Filipinler’de, Japonya’da deprem, sel, kasırga, fırtına gibi tabiî afetler devam edip gidiyor. Bunların bazıları için ilim adamları çeşitli sebeplerden bahsediyor. Meselâ son depremler hakkında fay kayması ya da Fransa’nın nükleer denemeleri sonucu meydana gelmiştir diyebiliyorlar.

Başta da söylediğim gibi bunlar doğru olabilir. Beşerin kendi eliyle tabiatı tahrip edip, ekolojik dengeyi bozması sonucu da olmuş olabilir. Ancak bunlar birer sebeptir. Cenâb-ı Hak isterse bu sebeplere tesir gücü vermeyebilir. Yani Richter ölçeğine göre dokuz şiddetinde uzun bir müddet deprem olur da can ve mal zayıyatı olmayabilir. Allah’ın her şeye gücü yeter. Nitekim bir hadis-i şerifte Nebiler Serveri (sallallâhu aleyhi ve sellem) “İnsanlar Allah’a tam kul olduklarında, Allah geceleri yağmur yağdırır, gündüzleri de güneş doğar.” buyurur (2).

Son zamanlarda Türkiye'nin ve bazı ülkelerin başlarına gelen tabii afetlerin diliyle anlatılmak istenen nedir? Bunlardan ne gibi dersler almalıyız?

Öte yandan; Allah bir âyet-i kerimede şöyle ferman buyuruyor: "Allah bir beldeyi, o belde ahalisi islahçı oldukları müddetçe helâk edecek değildir."(3) Madem Cenâb-ı Hak böyle vaad ediyor, öyleyse biz kendimize düşeni yapalım, gerisine karışmayalım. Şimdi acaba bizler, Kur'ân'ın istediği performansı gösterebiliyor muyuz? Yani gerçek anlamda belâların def'i için şemsiye vazifesi görebiliyor muyuz?

Kur'ân bu vazifeleri yapan insanları "muslihûn" sözcüğü ile anlatır. "Muslihûn" isim cümlesidir. İsim cümlesi Arapçada devam ve sebat ifade eder. Öyleyse "muslihûn", aralıksız; yani yatarken-kalkarken, yerken-içerken, "ıfsat içinde boğulan şu insanlığın hâli ne olacak?" diye düşünen, insanlığın insanlık zirvelerine çıkmasını planlayan, bu hususta projeler üreten, onları tatbikata koyan ve âdeti bunun haricinde hiçbir derdi, davası olmayan insanlar demektir.

İşte böylesi insanlar olduğu müddetçe,

Allah o ülkeyi helâk etmeyecektir. O hâlde bu âyetten aldığımız güçle, çok rahatlıkla şöyle diyebiliriz: "Kur'ân'ı dert edinmiş, insanlığın salâhını düşünen, bunu hayatının gayesi bilip, kadın-erkek bu uğurda mücadele eden bir zümre varsa, Allah o ülkeye semavî ve arzî belâlar vermeyecektir."

Bediüzzaman Hazretleri'nin İzmir ve Erzincan depremleriyle alâkalı olarak şöyle dediği anlatılır; "Ya oralarda hiç hizmet eden yoktu veya onlar yenik durumda idiler ki, bu belâ başlarına geldi." Demek ki üç-beş insanın düşüncesi, çabası belâların def'i için yeterli olmayabiliyor.

Ayrı bir husus; böyle afetlere maruz kalmış insanlar, Allah'a tazarru edecekleri yerde, dönüp kaymakama, valiye, hükümete, devlete hakaret eder ve: "Devlet bu belâyı hazırladı, altyapı hazır değildi, inşaat ruhsatı verilmemeliydi vs." diyorlar. Hâlbuki İslâm inancına göre maziye ve musibetlere kader açısından bakılır. Artık bu safhada bize, Allah'a tevakkül etmek düşer. Yoksa böyle bir

bakış açısı, musibeti -Üstad'ın ifadesiyle-ikileştirir. Kaldı ki bu millet vefalıdır. Tekrar oraları ihya edebilir. Yardım kampanyaları açar, yardım elini uzatır. O, bugüne kadar bu yolla nice yerleri ihya etmiştir. İşte Erzincan! Bu açıdan, olumsuz düşünme, olumsuz davranma musibeti ikileştirir. Hem mal, hem can gider, hem de şuna-buna atf-ı cürümde bulunulursa din-iman gider. Kelimenin tam anlamıyla "dünyada da ahirette de kaybeden"(4) insanlar arasında yerini alır...

Hâsılı, Allah tarafından gelen belâ ve musibetlerin bizim düşüncelerimiz ve davranışlarımızla çok ilgisi vardır. O hâlde sadece ülkemizde değil, bütün dünyada sarsıntıların, sellerin, fırtınaların durmasını istiyorsak, topyekün yeryüzünü ihya, imar ve islah gayreti göstermeli, gösterip Kur'ân'ı temsil etmeliyiz ki, bu belâlara karşı şemsiye vazifesi görebilelim.

Son olarak, babamdan dinlediğim, mevsuk kitaplarda ise görmediğim bir hususu arz etmek istiyorum:

Allah bir beldenin altını üstüne getirmeyi kader planında yazmış; derken kaza vakti gelmiş. Tam o esnada bir çocuk, annesi hamur yoğururken bir ihtiyacından dolayı çığlık çığlığa bağırmaya, ağlamaya başlamış. Annesi ellerini temizleyip onun yanına gidinceye kadar biraz vakit geçmiş. Bu arada anne çocuğuna karşı şöyle sesleniyormuş: “A be evladım, ne öyle çılgınca bağıryorsun? Allah bile bir ülkeyi helâk ederken bu kadar acele etmez.”

İşte bu söz üzerine, Cenâb-ı Hak atâsı ile kaderi bozmuş ve o ülkeyi helâk etmemiş. Görüldüğü gibi Allah’a bir yöneliş, bir teveccüh, bir güzel hâl ve tavır, böylesi ilâhî atâların meydana gelmesine vesile olabiliyor. Ancak insanlar, O’na karşı firavunlardan daha mütemerrit davranıyorlarsa... Evet bu şart cümlesinin cevabı yok.

Yâ Rab! Sen merhametlilerin en merhametlisisin. Merhametini üzerimizden eksik etme. Hususiyle merhametini, bizleri mükemmel insanlığa yönlendirmesi şeklinde tecellî ettir. Âmin!

DİPNOTLAR:

- (1) Sızıntı, Ocak 1990
- (2) Prizma 2, Çağlayan A.Ş., İzmir, Ocak 2011, s. 78-81
- (3) Hud sûresi, 11/117.
- (4) Bkz.: Hac sûresi, 22/11.

Polonya'nın çarpıcı vahşi hayatına ev sahipliği yapan Białowieża Ormanı

BIAŁOWIEŻA ORMANI, BİR ZAMANLAR BÜTÜN AVRUPA OVASINI KAPLAYAN GENİŞ DOĞAL ORMANIN SON KALINTILARINDAN BİRİDİR..

Ormanın bulunduğu alan, Polonya'nın kuzey doğusunda; bir kısmı Polonya'da olup, bir kısmı da Belarus'a kadar uzanıyor. Her iki taraftaki geniş ormanlık alanlar, barındırdığı zengin flora ve fauna çeşitliliği nedeniyle milli park olarak ilan edilmiştir. Białowieża Milli Parkı'nın Polonya tarafındaki yüzölçümü yaklaşık 105 km²'dir. Bu milli park, Polonya'nın sahip olduğu 16 UNESCO Dünya Mirası içinde, 1979 yılında listeye eklenen tek doğal özellikli alandır. Białowieża Ormanı bu özelliğiyle Dünyanın da ilgisini çekti ve bölge, National Geographic dergisinin "2020'de gezi yapılacak en iyi yerler" listesine girdi. Dergi, okuyucularını Avrupa'nın son gerçek vahşi yaşam alanlarından birini keşfetmeye çağırırdı.

Ayrıca bu bölge CNN'in açıkladığı Avrupa'nın en güzel 20 mekânı listesinde yer aldı. Białowieża Ormanı son birkaç yıldır çevrecilerle hükümet arasındaki tartışmaların merkezinde yer aldı. Bu ormanda 59 memeli, 250'den fazla kuş, 13 amfibi, 7 sürüngen ve 12.000'den fazla omurgasız türünden oluşan zengin bir vahşi yaşam vardır. Bu ormanda yaşayan memelilerin 33'ü korunması gereken türler listesinde bulunuyor. Bunların yanı sıra birçok nadir kuş da bu ormanda yaşıyor. Şüphesiz ki bu hayvanlar içinde en çok ilgi çeken, kıtanın en ağır kara hayvanı olan Avrupa Bizonudur. Lehçe adıyla Żubr, aynı zamanda Polonya'nın da ulusal sembolüdür. 20. yüzyılın başlarında, Polonya'da ve Avrupa'nın başka yerlerinde

Białowieża'da yaklaşık olarak 800-900 kadar bizon doğal ortamda hayatlarını devam ettirmeye başladı.

FOTO: @EXEN; SHUTTERSTOCK;
MATEUSZ SZYMURA

bu vahşi bizonun nesli tükenecek derecede avlanma yapılmıştı. Ancak, daha sonra bunların sayısını artırmak için yapılan çalışmalar sonucunda Białowieża'da yaklaşık olarak 800-900 kadar bizon doğal ortamda hayatlarını devam ettirmeye başladı. Bu sayı dünyadaki toplam bizonların neredeyse % 25'ini oluşturuyor. Bunlar dünya genelinde en büyük serbest dolaşan bizon popülasyonudur. Kendini "bizon bağımlısı" olarak ilan eden @Exen isimli Twitter hesabı, çarpıcı fotoğraflarla bölgenin vahşi hayatını gözler önüne serdi.

Kaynaklar:

<https://whc.unesco.org/en/list/33>
<https://notesfrompoland.com/2019/12/09/the-stunning-wildlife-of-polands-bialowieza-forest-in-pictures/>
<https://t.co/8z6N6HOMCz>
<http://atrakcjepodlasia.pl/przyroda-zwierzeta/bialowieski-park-narodowy-bpn/>

POLONEZKÖY

İslamiyeti kabul ederek Mehmed Sadık Paşa adını alan Michał Czajkowski tarafından 1850 yılında satın alınan arazide kuruldu

İstanbul'un Beykoz ilçesinde yer alan Polonezköy, Karadeniz sahilinden 20 km, Boğaziçi kıyılarından ise 15 km uzaklıktadır. Polonezköy, 1830 Polonya Ayaklanması sırasında hükümet başkanı olan, daha sonra da Polonyalı sürgünlerin siyasî liderliğini yapan Prens Adam Czartoryski tarafından kuruldu. Köyün ilk adı, kurucusunun adı olan Adam'dan dolayı Adamköy'dür (Lehçe Adampol). Köyün bulunduğu arazi, 1830'lu yıllarda Saint Benoît Fransız Lisesi'ni yönetmekte olan Lazarist rahipler tarafından çiftlik olarak düzenlenmişti. O zamanlar Polonyalıların siyasi

göçünün merkezi Paris'ti. Prens Adam Czartoryski'nin amacı, ikinci bir siyasi merkezini Osmanlı Devleti sınırları içinde kurmaktır. Bu amaçla Michał Czajkowski'yi temsilcisi sıfatıyla Osmanlı Devleti'ne gönderdi. İstanbul'a geldikten sonra 1850 yılında İslamiyet'i kabul ederek Mehmed Sadık Paşa adını alan Czajkowski, Osmanlı Devleti'nde faaliyet gösteren Lazaryen rahiplerden gelecekte Adampol'un kurulacağı ormanlık bir araziyi satın aldı. İlk başta ancak 12 kişinin oturduğu köye sonraki yıllarda en çok geliştiği dönemde 220 sakin yerleşti.

Yıllar geçtikçe Adampol gelişti, köyün nüfusu 1830 Polonya Ayaklanması ve 1853 Kırım Savaşına katılan askerlerin yanı sıra Sibiryaya sürgünü ve Çerkez esaretinden kaçan Polonyalılarla arttı. İlk Polonezköy sakinleri çiftçilik, hayvancılık ve ormancılıkla meşguldü. 1938 yılında köyün sakinleri T.C. vatandaşlığına kabul edildiler. 1968 yılında köyün sakinleri işledikleri topraklar üzerinde tapu hakkına sahip oldular. Öte yandan, Czartoryski ailesinin vârisleri ise Polonezköylüler lehine haklarından vazgeçtiler.

Ulaşım imkânları, coğrafi konumu ve güzel manzaraları sayesinde günümüzde Polonezköy bir tarım köyünden tatil köyüne dönüşmüştür. Polonezköyün gelişmesi ve köydeki ekonomik şartların düzelmesiyle birlikte 1980'li yıllarda yurt dışına göç eden gençler Polonezköy'e geri dönmeye ve köyde pansiyon, lokanta ve çayevi işletmeye başladılar.

Polonezköy'e gelen ünlüler arasında Macar piyanist Franz Liszt (1847), Fransız yazar Gustave Flaubert (1850), Çek yazar Karel Droz(1904), Mustafa Kemal Atatürk (1937), sonradan XXIII. İoannes adıyla Papa olan Angelo Giuseppe Roncalli ve Polonya'nın II. Dünya Savaşı sonrasındaki Dışişleri bakanı Adam Rapacki (1961) de bulunuyor.

Dünyaca tanınan soprano Leyla Gencer de burada doğmuştur. Leyla Gencer'in babası Safranbolulu köklü Müslüman bir ailenin oğlu olan Hasanzade İbrahim Bey, annesi Polonyalı Katolik bir ailenin kızı olan Alexandra Angela Minakovska'dır. Annesi, İbrahim beyle evlendikten sonra Müslüman olup Atiye adını aldı. Polonezköyü 1985 yılında Türkiye cumhurbaşkanı Kenan Evren, 1994 yılında ise, Polonya Devlet Başkanı Lech Wałęsa ziyaret etti. Bir sonraki Polonya Devlet Başkanı Aleksander Kwaśniewski ise ilki 1996 ve ikinci 2000 yılında olmak üzere iki defa Polonezköy'ü ziyaret etmiştir. Son ziyareti esnasında Aleksander Kwaśniewski, Zofia Rizi Anı Evini de gezmiştir. Günümüzde Polonezköy'de yaklaşık olarak 1.000 kişi yaşamaktadır. Bunlar arasında 40 kişi düzgün Lehçe konuşmaktadır. Polonezköy'de her yaz Polonezköy'ün Polonya ile olan bağlarını vurgulayan Polonezköy festivali düzenlenmektedir. Polonezköy mezarlığında Polonya millî şairi Juliusz Slowacki'nin aşık olduğu Ludwika Śniadecka'nın mezarının yanı sıra Polonya Cumhuriyeti Millî Savaş ve Şehitlikler Konseyi tarafından restore edilen diğer 92 tarihi mezar bulunmaktadır.

Prens Adam Czartoryski

**Mehmed Sadık Paşa
(Michał Czajkowski)**

